

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG-ը 10 տարեկան

Այս թիւով.....

Յունուար ամսուան բացատրական
տունացոյց: Էջ 2-4

Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան
Ջրօրհնէք
Աստուածայայտնութիւն
Ս. Վահան Գողթնացի
Խթում
Յովհաննու Կարապետ
Սուրբ Ծննդեան Ծարական

Բացատրութիւն՝ Հայց. Առար. Ս.
Եկեղեցւոյ պատարագին Էջ 5-7

Բ. Ճաշու Պաշտօն
Թափօրի Ծարական
Ժամամուտ եւ Ճաշու Ծարական
Երեքսրբեան Փառաբանանք
Ճաշու Աւետարան
Հաւատամք

Համացանցէն քաղուած Էջ 8

Եզակի Գիրեր Էջ 9

Մարիամ Եղիսաբէթի կ'այցելէ Էջ 10

Յիսուսի Ծնունդը Էջ 11-12

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 13-16

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2011 (ԺԸ տարի թիւ 5)



Ծ.....Ս. Ծնունդ

Խաչքարի հեղինակ՝
Ժողովրդական վարպետ,
ՌՈՒԲԵՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Ամսուան Համարը

«Եւ Բանը մարդ եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ,
եւ մենք տեսանք անոր փառքը. փառքը
Միածինին, որ Հօրմէն եկաւ՝ շնորհքով եւ
ճշմարտութեամբ լեցուն»: Յովհաննէս 1.14

Յունուար ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 1	Ամանոր
Դշ. 5	Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան
Եշ. 6	Տօն Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի
Ուր. 7	Յիշատակ Մեռելոց
Եշ. 13	Տօն Անուանակոչութեան մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի
Շբթ. 15	Տօն Ծննդեան Ս. Յովհաննու Կարապետին
Շբթ. 22	Ս. Հայրապետներ Աթանաս եւ Կիրիլ
Գշ. 25	Ս. Վահան Գողթնացի
Շբթ. 29	Ս. Գրիգոր Աստուածաբան

Ճրագալոյց Ս. Ծննդեան

Այսպէս կը կոչուի Աստուածայայտնութեան նախորդող երեկոյեան արարողութիւնը: Ճրագալոյցը բարդ բառ մըն է, «ճրագ լուցանել (վառել)», որովհետեւ եկեղեցւոյ մէջ երեկոյեան բազմաթիւ լապտերներ ու կանթեղներ կը վառին եւ պատարագ կը մատուցուի, որուն ընթացքին բոլոր հաւատացեալները վառող մոմեր կը բռնեն:

Ճրագալոյցի լապտերներու եւ մոմերու լոյսը կը խորհրդանշէ այն հոգեւոր լոյսի ճառագայթումը մեր մէջ, որ մեզի պարզեցնէ Փրկիչը իր տնօրինութիւններով:

Զրօրհնէք

Այս արարողութիւնը հաստատուած է ի յիշատակ Քրիստոսի մկրտութեան: Այն կը կատարուի Աստուածայայտնութեան տօնին: Հին ժամանակ ջրօրհնէքը կը կատարուէր գետերու կամ լիճերու ափին, այժմ՝ եկեղեցւոյ մէջ: Պատարագի աւարտին քահանան յատուկ ընթերցումներով, քարոզէն եւ աղօթքէն յետոյ խաչով կ'օրհնէ մեծ տակառի մէջ լեցուած ջուրը, Ս. Միռոն կաթեցնելէ ետք անոր մէջ, որ կը բաժնուի հաւատացեալներուն՝ իբրեւ սրբութեան խորհրդանիշ եւ բժշկութեան միջոց:

Աստուածայայտնութիւն (Սուրբ Ծնունդ եւ Մկրտութիւն)

Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի տնօրինութիւնները, որոնցմով Ան յայտնուեցաւ աշխարհին (Գաբրիէլ հրեշտակապետի աւետումը, Յիսուս Մանուկին ծնունդը, ութնօրեայ թլփատութիւնը, հովիւներու եւ մոզերու երկրպագութիւնը, քառասնօրեայ ընծայումը, ինչպէս նաեւ Յորդանան գետին մէջ մկրտուիլը) առաջին դարերուն կը տօնուէին միեւնոյն, Աստուածայայտնութիւն կոչուող մեծ տօնախմբական շրջանին:

Հետագային այս տօնի գրեթէ բոլոր յիշատակները առանձնացան՝ տարուայ մէջ բաժնուելով ըստ համապատասխան ամիսներու եւ օրերու: Մնացին միայն Ծնունդը եւ Մկրտութիւնը, որոնք ըստ Աւետարանին կատարուէր են նոյն օրը՝ երբ Յիսուս 30 տարեկան էր: Ըստ աւանդութեան այդ օրը Յունուար 6-ն էր:

Աւելի ուշ, Ե. դարուն (451 թուին Քաղկեդոնի մէջ գումարուած չորրորդ Տիեզերական ժողովին որուն Հայաստանեայց Եկեղեցին չմասնակցեցաւ) Յունա-Հռոմեական եկեղեցին, Ծննդեան տօնը եւս անջատեց Մկրտութենէն եւ սկսաւ տօնել Դեկտեմբեր 25-ին (մոռցնել տալու համար այդ օրերու արեւի պաշտամունքը Եւրոպայի մէջ) որ տարածում գտաւ ամբողջ աշխարհին մէջ: Սակայն Հայ Եկեղեցին հաւատարիմ մնաց հնագոյն աւանդութեան եւ մինչեւ այսօր Քրիստոսի ծննդեան եւ մկրտութեան յիշատակը միացեալ կը տօնէ Յունուար 6-ին Աստուածայայտնութիւն անուանումով:

Յիշատակութիւն՝ Սուրբ Վահան Գողթնացիի Յունուար 25

Արաբական տիրապետութեան շրջանին, բազմաթիւ հայ իշխաններ ու անոնց զաւակները գերի տարուեցան դամասկոս հոն կրթուելու համար իսլամական հաւատքի մէջ եւ արաբ դառնալու համար: Տարագրուող մանուկներու կարգին կը գտնուէր Գողթնի Խոսրով իշխանի որդին չորս (4) տարեկան Վահանը: Արաբները անոր անունը փոխելով զայն կոչեցին Վահապ:

Վահան, իր ուշիմութեան շնորհիւ արժանացաւ յատուկ խնամքի ու դարձաւ Օմար ամիրապետին նախասիրած արքունի պաշտօնեան:

Յովհան Օձնեցի կաթողիկոս իր դամասկոս այցելութեան ընթացքին արտօնութիւն խնդրեց Օմար ամիրապետէն որ հայ տարագիր իշխանները վերադառնան հայրենիք ու յաջողեցաւ այդպիսի արտօնութիւն ձեռք ձգել: Վահան, որ թէւ իսլամ կրօնքին մէջ մեծցած էր, իմացած էր թէ ինք Հայ իշխանի մը որդին էր: Հետեւաբար, ինք եւս փափաքեցաւ վերադառնալ Հայաստան, խոստանալով ամիրապետին վերադառնալ Դամասկոս իր հօրենական կալուածները ժառանգելէ ու հայրենի հողը տեսնելէ անմիջապէս ետք:

Վահան իր հայրենի գաւառը հասնելէ ետք տեղեկացաւ Օմար ամիրապետին մահուան մասին ու որոշեց փախ հայաստան ու վերագտնել իր քրիստոնէայ հաւատքը:

Վահանի քրիստոնէայ դառնալու լուրը երբ Դամասկոս հասաւ, օրուան ամիրապետը որոշեց ձերբակալել զայն ու դատել: Այսպիսով սկիզբ առաւ հալածանքի երկար շրջան մը ուր Վահան թափառելով Հայաստանի զանազան կողմերը, ժամանակաւոր կերպով կ'ապաստանէր զանազան շրջաններու վանքերէն ներս, ապա կը ստիպուէր տեղափոխուիլ չվտանգելու համար տեղի

վանականներն ու բնակիչները: Այս թափառական վիճակի վերջին հանգրուանը կը հանդիսանայ Սիփան լերան ստորոտը գտնուող Երաշխաւորաց վանքը, որուն մեծաւոր Հայր Արտաւազդը պատսպարեց ու քաջալերեց զինք:

Գիտնալով հանդերձ թէ իսլամութենէն հրաժարող անձը մահուամբ կը պատժուէր, Վահան որոշեց ներկայանալ Հեղամ ամիրապետին, յայտնել անոր իր քրիստոնէայ ծագումը ու քրիստոնէայ հաւատքին հաւատարիմ փախու փափաքը: Ամիրապետին մեծ խոստումները ապարդիւն մնացին ու վահան մերժեց որեւէ ձեռքով հրաժարիլ իր քրիստոնէայ հաւատքէն:

Վ ա հ ա ն Գ ո ղ թ ն ա ց ի ի նահատակութիւնը այլ օրինակ մըն է հերոսական կեցուածքի մը, ըստ որուն քրիստոնէայ հաւատացեալներ հաստատուն փասցած են իրենց հաւատքին հանդէպ ու մերժած ուրանալ զայն:

Անոնց յիշատակը վառ կը փայ միայն երբ իրենց նահատակութիւնը արժեւորենք մենք եւս կառչած մնալով մեր հաւատքին ու ապրելով որպէս Քրիստոսի սիրով ու հաւատքով շնորհուած հաւատացեալներ:

Գողթն գաւառը կը գտնուի Նախիջեւանի մէջ որ ներկայիս Ատրպէյճանի տիրապետութեան տակ է: Անոր քաղաքներէն են Տիգրանաւան եւ Ագուլիս:

ԽԹՈՒՄ

«Խթում» անուան տակ ծանօթ են Սուրբ Ծնունդը նախորդող երեկոյեան ընթացքին կատարուող նախատօնական եկեղեցական եւ ժողովրդական արարողութիւնները:

Այդ երեկոյ եկեղեցիէն ներս կանթեղներ կը վարուին եւ ճրագը կը բաժնուի ժողովուրդին անոնց մոմերը վառելով ու այդպէս վառած մոմերը տուն տանելով: Ճրագ վառելու այս սովորութեան հետեւողութեամբ, Խթումի երեկոյեան տրուած է նաեւ ճրագալոյց անունը:

Անցեալին Հայաստանեայց Եկեղեցոյ բոլոր մեծ տօներուն իբր նախատօնակ ճրագալոյց կը կատարուէր, իսկ ներկայիս միայն Սուրբ Ծնունդի եւ Զատկուայ տօները նախորդող երեկոները:

Ճրագալոյցի ժողովրդական սովորութիւններէն է մէկը միւսին Քրիստոսի ծննդեան աւետիս տալը, ապա աւանդական ընթրիքի շուրջ հաւաքուիլը, ճաշակելու համար ձուկ, բանջար, հաւկիթ եւ գինի:

Սուրբ Ծննդեան Շարական

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի
որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ.
Հովիւք երգեն ընդ հրեշտակս
տան աւետիս աշխարհի

Ծնաւ նոր արքայ
Ի Բեթղեհեմ քաղաքի.
Որդիք մարդկան օրհնեցէք
զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի
ի խանձարուրս պատեցաւ.
Ոչ մեկնելով ի Հօրէ
ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

Գիտէի՞ր թէ...

Յիսուս երեսուն (30) տարեկան էր երբ մկրտուեցաւ:

Յիսուս ութ (8) օրուայ էր երբ անուանակոչուեցաւ, եւ մենք այս կը տօնենք Յունուար 13-ին:

Յովհաննու Կարապետ

Կարապետ կը նշանակէ «ճամբայ բացող»: Յովհաննէս Կարապետը, Յիսուս Քրիստոսի գալուստը վկայած մարգարէներէն վերջինն է որ նաեւ մկրտեց զԱյն այնուհետեւ կոչուելով «Յովհաննէս Մկրտիչ»: Ան մեծ համբաւ ունէր իր ապաշխարհութեան քարոզութեամբ եւ իրեն հետեւորդներու մկրտութեամբ: Իր հանդէպ յարգանքը այնքան մեծ եղած է որ իր հետեւորդները հարց կու տային թէ արդեօք ի՞նչ էր Քրիստոսը: Յիսուս Յովհաննէսի մասին ըսաւ թէ աւելի մեծ մարդ գոյութիւն չունէր, սակայն Երկնքի մէջ, վերջինն իսկ իրմէ աւելի մեծ պիտի ըլլար:

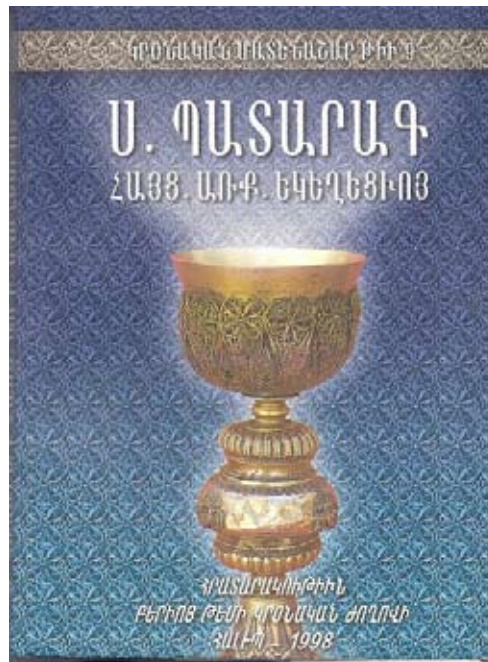
Հայաստանեայցառաքելական եկեղեցին Յովհաննու կարապետի յիշատակը կը նշէ չորս առիթներով, որոնցմէ ծննդեան տօնը այս տարի Շաբաթ Յունուար 15-ին է:



Հովիւներուն
Երկրպագութիւնը

Բացատրություն` Հայց. Առաք. Սուրբ Եկեղեցւոյ Պատարագին «շար. 3»

Կը շարունակենք ներկայացնել Բերիոյ թեմի տարիներու Բարեջան Առաջնորդ, եւ մեր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ այժմու Հոգեւոր Տեսուչ Գերշ. Տ. Սուրեն Ս. Արք. Գաթարոյեանի «Բացատրություն Ս. Պատարագ»ի բաժինը 1998ի Հալէպի մէջ հրատարակուած Ս. Պատարագ Հայց. Առք. Եկեղեցւոյ գրքոյկը:



Ս. Պատարագի արարողութեան 4 մասերը:

Ինչպէս անցեալ անգամ նշեցինք, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի արարողութիւնը 4 մասերէ կը բաղկանայ:

1. Պատրաստութիւն
2. Ճաշու Պաշտօն
3. Բուն Պատարագ
4. Արձակում

Անցեալ թիւով ներկայացուցինք «Պատրաստութիւն»ը, իսկ այս թիւով պիտի ներկայացնենք «Ճաշու Պաշտօն»ը:

Երախայ = չմկրտուած

2. ՃԱՇՈՒ ՊԱՇՏՕՆ

Պատրաստութենէն ետք եկող «Ճաշու Պաշտօն»ը, Պատարագի առաջին մասն է, որ կը կոչուի նաեւ ԵՐԱԽԱՅԻՅ ՊԱՏԱՐԱԳ: Անցեալին, անոնք որոնք չէին մկրտուած, ու ապաշխարանքի մէջ գտնուողները, կրնային ներկայ ըլլալ միայն Պատարագի այս բաժնին: ՃԱՇՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳը նախապատրաստութիւնն է ԲՈՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳին: Այս բաժնին մէջ է որ հաւատացեալները հոգեպէս կը պատրաստուին մասնակից դառնալու զոհաբերման սուրբ խորհուրդին:

Թափօրի Շարական

ՃԱՇՈՒ ՊԱՇՏՕՆը կը սկսի Թափօրի շարականով:

Թափօրի խնկարկութեան ատեն, խաչակնքելով, պատարագիչին ըսել:

- Յիշեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:

Պատարագիչը կը պատասխանէ.

- Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառիին Աստուծոյ:



Ժամամուտ եւ Ճաշու Շարական

Թափօրի Շարականին երգեցողութենէն ետք, դպիրները կ'արտասանեն յաւուր պատշաճի (յաւուր կը նշանակէ օր, այսինքն այդ օրուան յարմար) Ժամամուտը եւ կ'երգեն Ճաշու Շարականը: Ժամամուտը եւ Ճաշու Շարականը ներբողականներ են ուղուած օրուայ Տէրունի տօնին, կամ ոգեկոչուող սուրբին:

Երեքսրբեան Փառաբանանք

Ճաշու շարականին կը յաջորդէ Երեքսրբեան փառաբանանքը՝ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾը:

Լուր (այսինքն ոչ տօնական) օրերու եւ Խաչի տօներուն կ'երգենք.

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօօր, սուրբ եւ անմահ,
որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

սակայն, երկրորդ տողը կը փոխուի տարբեր տօներու առիթներով, հետեւեալ ձեւով.

- Աւետման եւ Ծննդեան՝ որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:
- Տեառնընդառաջին եւ Ծաղկագարդին՝ որ երկիր եւ գալոց ես, ողորմեա մեզ:
- Սուրբ Զատիկին- Յարութեան տօնին՝ որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ:
- Հոգեգալուստին՝ որ եկիր եւ հանգեար յԱռաքեալսն, ողորմեա մեզ:
- Պայծառակերպութեան/Վարդավառին՝որ յայտնեցար ի Թաբոր լերինն, ողորմեա մեզ:
- Վերափոխման Աստուածածնի՝ որ եկիր ի փոխումս մօր քո եւ կուսի, ողորմեա մեզ:

Ճաշու Աւետարան

Աստուածային փառքն է, որ կը ճառագայթէ եւ կ'ողողէ ողջ եկեղեցին: Սուրբ, հօօր եւ անմահ Աստուածորդին է որ մեզի համար մարմնացաւ, խաչուեցաւ եւ յարութիւն առաւ: Աստուծոյ Որդիին սրբութեամբ օծուած սրտերը այս անգամ կը բացուին ըմբռնելու յաիտենական այն ճշմարտութիւնները, որոնք մեզի կը ներկայանան ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶԻ լոյս էջերէն: Մարգարէներ կը վկայեն, Պօղոս Առաքեալ կը պատգամէ, եւ ՃԱՇՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆով Քրիստոս Ինքն է որ կը խօսի Աւետարանիչներու գրիչով:

Հաւատամք

Ժամանակը հասած է որ հաւատացեալները խոստովանին իրենց ուղղափառ դաւանութիւնը՝ ուրեմս միասնաբար կ'ըսեն Նիկիական Հաւատամքը:

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿը բանաձեւումս է Տիեզերական Ա. ժողովին, որ տեղի ունեցաւ ՆԻԿԻՈՅ քաղաքին մէջ 325թ. եւ որուն մասնակցած են 318 Հայրապետներ: Հայաստանեայց Եկեղեցոյ կողմէ այս ժողովին մասնակցած է ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի որդին:

Նգովք

Ժողովուրդին կողմէ արտասանուած «Հաւատամք»էն ետք, Սարկաւագը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դիրքորոշումը կը բանաձեւէ որպէս նգովք բոլոր անոնց հանդէպ որոնք կ'ըսեն թէ «կար ժամանակ էրք չկար Որդին», կամ «կար ժամանակ էրք չկար Սուրբ Հոգին» կամ «ոչինչէն ստեղծուեցան կամ ուրիշ էութենէ մը գոյացան» կամ «փոփոխութեան եւ այլայլումի ենթակայ են»:

Ասկէ ետք, պատարագիչ քահանան կը կրկնէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի խօսքերը արտասանուած 325-ին էրք իր որդին Արիստակէտը, Հայաստան աշխարհ բերաւ Նիկիոյ Ժողովին որոշումները ըսելով՝

«Իսկ մենք փառաւորենք զԱյն (Քրիստոսը), որ յաւիտեաններէն առաջ է, երկրպագելով Սուրբ Երրորդութեան՝ որ մէկ Աստուած է. Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Հասած է ժամը Աստուածորդւոյն փառաւորման: Ուրե՛մս անոնք որոնք պատրաստ չեն հաղորդակից դառնալու Աստուածային այս խորհուրդին, պարտին դուրս ելլել եկեղեցիէն. որովհետեւ «այրող կրակ է ան, որ կ'այրէ եւ կը սպառէ մեղաւորները», ինչպէս պիտի ըսէր Բարսեղ Կեսարացի Հայրապետ: Ահա թէ ինչո՞ւ Սարկաւագը խորանէն բարձրաձայն կը յայտարարէ:

«Ո՛չ մէկ երախայ (չմկրտուած), ո՛չ մէկ թերահաւատ, ո՛չ մէկ ապաշխարութեան մէջ գտնուող եւ ոչ մէկ հոգիով ինքզինք մեղաւոր զգացող թող մօտենայ աստուածային խորհուրդին:

Հաւատացեալները պատրաստ են ԲՈՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ (յաջորդիւ):

+++++



Աւետումը



Մկրտութիւն
Յովնաթան Յովնաթանեան

Համացանցէն Քաղուած

Միրոյ Նուէրը

Զմեռնային պաղ օրերը հասեր էին արդէն, տարի մը ամբողջ անցեր էր եւ շուտով Սուրբ Ծննդեան տօնն էր: Փոքրիկ Արմէնը բացաւ գանձանակը որովհետեւ որոշած էր անցեալ տարուան նման իր ընտանիքի անդամներուն նուէրներ գնել:

Ան հաշուեց ունեցած դրամը եւ անդրադարձաւ որ այս տարուայ իր հաւաքած գումարը անցեալ տարուրնէ նուազ էր: Ի՞նչ ընէր, ինչպէ՞ս նուէրներ գներ եւ ուրախացնէր իր ընտանիքը:

Արմէն նստաւ եւ սկսաւ մտածել. մտածեց Ծնունդի իսկական իմաստին մասին: Յիշեց Յիսուս մանուկի ծննդեան պատմութիւնը, անոր ընտանիքի աղքատիկ պայմանները, ախոռը, կենդանիներն ու աստղը: Ու ինքն իրեն մտածեց թէ ինչպէս Յիսուս դարձաւ ուրախութեան եւ փրկութեան աղբիւր:

Ան ինքնիրեն մրթմրթաց՝ «ուրեմս պայման չէ գունաւոր թուղթերով եւ զարդարուն ժապաւեններով նուէրներ տալ իրարու, այլ կարելորը իրարու հանդէպ սէր եւ գուրգուրանք ցոյց տալն է»:

Ան բահը առնելով վազեց դուրս եւ դրան առջեւ կուտակուած ձիւնը մաքրեց, անկողինը շտկեց, խաղալիքները հաւաքեց, իր քրոջ ջութակը նորոգեց, ամրացուց սենեակին թուլցած դարակը ապա համով նախաճաշ մը պատրաստեց:

Երբ ընտանիքի մասցած անդամները այս բոլորը տեսան, անդրադառցան թէ Արմէնը որքա՞ն զիրենք կը սիրէ:

Ճիշդ է որ այս տարի Արմէն դրամ չունէր խանութէն նուէրներ գնելու համար, ճիշդ է որ ան անհամար նուէրներ չբերաւ իր ընտանիքի անդամներուն, բայց ան սորվեցաւ որ ամենամեծ նուէրը մեր շուրջիները սիրելն է:



Որքան որ ալ դժուար ըլլան պարագաները, ոչինչ կը խնայես գաւակներդ ուրախացնելու եւ գոհացնելու համար:

Զմոռնանք որ Հայր Աստուած շա՛տ աւելին պիտի տայ անոնց՝ որոնք իրեն կը դիմեն: (Մատթէոս 7.11)

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Դեկտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտեզի անկիւն

Հովիւներ, հրեշտակը, աւետիս, Փրկիչը, Օծեալ, խանձարուրով, խաղաղութիւն, հաճութիւն

6. Ս. Գեղարդը 7. ա. Ս. Յակոբ բ. Ս. Ներսէս Շնորհալի 8. ա. Յովհաննէս 9. Յիշեցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ 10. ա. Նշխար բ. Սկիհ գ. Մաղմայ դ. Գինի

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. բ. Ս. Աբգար թագաւոր, 2. բ. Դեկտեմբեր 4 3. բ. Դեկտեմբեր 18 4. Ս. Աբգար 5. Բուրվառ 6. Սկիհ 7. Նշխար 8. ա. Ջուրը գինիի փոխեց 9. ա. Ս. Պետրոս գ. Ս. Պօղոս 10. Խորհուրդ Խորին

Երկրորդականի անկիւն

1. ա. Ս. Դաւիթ մարգարէ գ. Ս. Յակոբ Տեառնեղբայր 2. գ. Բարթողոմէոս 3. Գողթան 4. դ. Ս. Հաղորդութիւն 5. եթէ Կիրակի կամ պահքի օր չէ, որուն պարագային կը նշենք Դեկտեմբեր 26-ին 6. Ս. Յովհաննէս 7. ա. պատարագիչ քահանան բ. ընծաները 8. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ 9. դ. Յովհաննէս 10. Սիրեցէ՛ք իրար: Ինչպէս եւ ձեզ սիրեցի՛ դուք ալ իրար սիրեցէ՛ք: Յովհաննէս 13.34

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողոմէոս 2. ա. Դեկտեմբեր 11 3. ա. Դեկտեմբեր 18 4. դ. Առաքեալներուն Գործերը 5. Արտաշատ

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

ը	ս	դ	է	ե	գ	զ	թ	բ
զ	զ	բ	դ	ս	թ	է	է	ը
է	ե	թ	բ	զ	ը	ս	դ	զ
ե	դ	ը	թ	զ	է	բ	զ	ս
զ	է	զ	ս	բ	է	դ	ը	թ
բ	թ	ս	զ	ը	դ	զ	է	է
թ	զ	զ	ը	դ	բ	է	ս	է
դ	ը	է	զ	է	ս	թ	բ	զ
ս	բ	է	է	թ	զ	ը	զ	դ

	ը		բ					զ
		բ	ը	է	զ	դ		
ս		թ	է			բ		է
թ					ը		է	
բ		է				զ		ը
	զ		դ					զ
է		ս			բ	զ		դ
		ը	զ	զ	թ	ս		
զ					դ		թ	

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

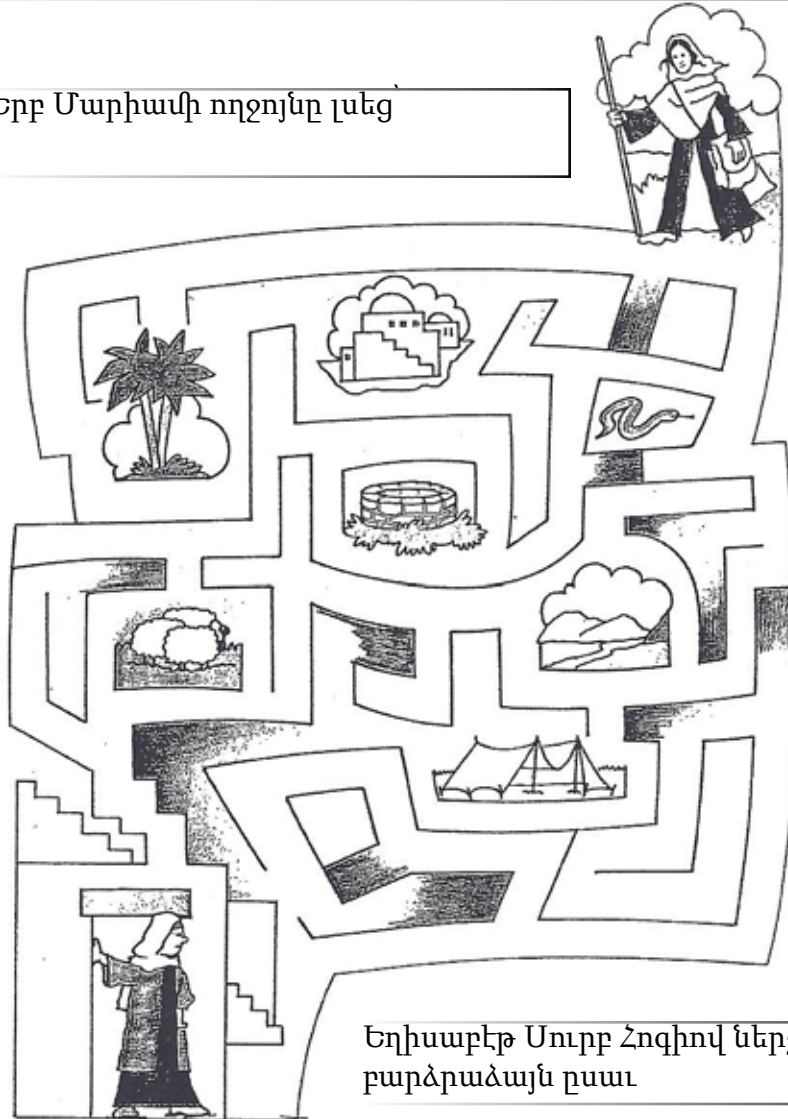
Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Մարիամ Եղիսաբեթի կ'այցելէ
Ղուկաս 1:39-56

Մարիամ ճամբայ ելլելով՝ աճապարանքով գնաց Յուդայի Լեռնային շրջանի քաղաքներէն մէկը:
Օգնէ որ Մարիամ հասնի Զաքարիային տունը Եղիսաբեթին քով:

Երբ Մարիամի ողջոյնը լսեց՝



Եղիսաբեթ Սուրբ Հոգիով ներշնչուած՝
բարձրաձայն ըսաւ

Կ_ւ_ր_ն_ մ_ջ_ր_ին_ւ_լ_ս_դ_ն_ւ_լ_ր_ին_ւ_լ_գ_ւ_կ_ր_կ_կ_ր_ս:

Ղուկաս 1:42

Բառերը ամբողջացուր ձայնաւոր գիրերով՝ ա ե է ը ի ո ու

Յիսուսի Ծնունդը

(պարզացուած)



Օր մը հրեշտակ մը այցելեց Մարիամ կոյսին եւ ըսաւ՝
«Ուրախացիր, Աստուած հետդ է,
դուն օրհնուած ես կիներուն մէջ»:

Մարիամ, երբ լսեց այս խօսքերը, քիչ մը
մտահոգուեցաւ, ինքզինքին հարց տուաւ թէ ի՞նչ
ըսել կ'ուզէր հրեշտակը: Ապա, Գաբրիէլ հրեշտակը
շարունակեց «Մի՛ վախնար մարիամ՝ դուն պիտի
ունենաս զաւակ մը որուն անունը պիտի դնես Յիսուս,
եւ ան Աստուծոյ Որդի պիտի կոչուի: Հրեշտակը ըսաւ
նաեւ որ իր զարմիկը Եղիսաբէթն ալ զաւակ մը պիտի
ունենայ:

Մարիամ, երբ այս լսեց, անմիջապէս գնաց Եղիսաբէթին
քով: Այս բոլորը պատահեցան երբ Մարիամ նշանուած
էր Յովսէփին հետ: Մինչ Յովսէփ կը մտածէր Մարիամի
իրեն ըսածներուն մասին, Տիրոջ Հրեշտակը երագի մը մէջ
երեւցաւ իրեն եւ ըսաւ.



- «Յովսէփ, մի՛ վախնար
ամուսնանալու Մարիամի հետ:
Մարիամ որդի մը պիտի ծնի եւ
զայն Յիսուս կոչես որովհետեւ

անիկա իր ժողովուրդը իրենց մեղքերէն պիտի փրկէ:

Այդ օրերուն Հռոմի Օգոստոս կայսրը
հրամայեց որ ամէն մարդ իր ծննդավայրը
վերադառնայ ընդհանուր մարդահամար
մը կատարելու համար: Յովսէփ եւ
Մարիամ, դաւիթ թագաւորի ծննդավայր
Բեթլեհէմ քաղաքէն էին: Թէեւ զաւակը

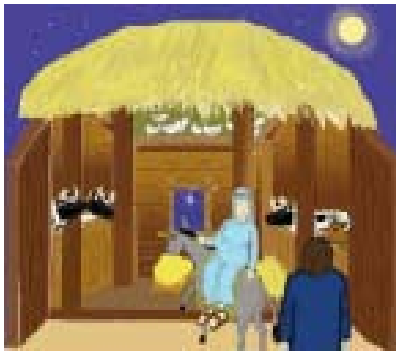


շուտով պիտի ծնէր, իրենք ստիպուած ճամբորդեցին Բեթլեհէմ:
Բեթլեհէմ շատ մարդ կար եւ բոլոր պանդոկներուն սենեակները
լեցուն էին, ուրե՛մս ստիպուեցան ախոռի մը մէջ քնանալ:



Յովսէփ եւ Մարիամ ստիպուեցան ախոռի մէջ քնանալ, որովհետեւ պանդոկներուն մէջ տեղ չկար: Այդ գիշեր իրենց զաւակը ծնաւ, գոր դրին մսուրին մէջ: Աւելի ուշ նոյն գիշերը հովիւներ եկան այցելութեան եւ պատմեցին «երբ մեր գառնուկներուն ու ոչխարներուն պահակութիւն կ'ընէինք, փայլուն հրեշտակ մը երեւցաւ մեզի եւ մենք շատ վախցանք: Բայց հրեշտակը ըսաւ մեզի՝

- Մի՛ վախնաք, ձեզի լաւ լուր մը պիտի տամ, Դաւիթ քաղաքին մէջ այսօր ծնաւ ձեր փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս: Յետոյ, Հրեշտակին միացաւ խումբ մը ուրիշ հրեշտակներ եւ բոլորը միասին ըսին - Աստուծոյ փառք երկինքի մէջ եւ խաղաղութիւն աշխարհի վրայ»:



Այդ ժամանակ, արեւելքէն իմաստուն մոգեր երբ տեսան փայլուն աստղը երկնքին մէջ, անմիջապէս գիտցան որ ժողովուրդին համար նոր թագաւոր մը ծներ էր:

Անոնք հետեւելով աստղին հասան բերլեհէմ, գտան մսուրը ուր Յիսուս մանուկը ծներ էր ու անոր նուիրեցին ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռ:

Թէեւ Հերովդէս թագաւորը հրամայած էր մոգերուն որ վերադառնան եւ իրեն պատմեն իրենց տեսածը, բայց Աստուած երազի մը



մէջ հրահանգեց մոգերուն որ ուրիշ ճամբով երթան իրենց երկիրը, առանց Հերովդէսին հանդիպելու, եւ այդպէս ըրին:



Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ Ձեզի եւ Մեզի Մեծ Աւետիս

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն



Ամբողջացո՛ւր ըստ Մատթեոսի Աւետարանին 2. 9-12

հրահանգը, աստղը, առաջնորդեց, երկրպագեցին, ոսկի, կնդրուկ, գմուռս, երագի

Թագաւորին այս ----- լսելէ ետք, մոզերը մեկնեցան:
Անոնք չափազանց ուրախացան, երբ կրկին տեսան այն -----
----, որ արեւելքի մէջ տեսեր էին. եւ ահա աստղը -----
զիրենք մինչեւ որ եկաւ ու կեցաւ այն վայրին վրայ ուր երեխան կը
գտնուէր: Երբ տուն մտան, տեսան երեխան իր մօրը՝ Մարիամին
հետ, եւ մինչեւ գետին խոնարհելով ----- մանուկին:
Ապա բացին իրենց արկղերը եւ Յիսուսի ընծայեցին իրենց
նուէրները -----, ----- եւ -----:

Յետոյ ուրիշ ճամբով գացին իրենց երկիրը, առանց Հերովդեսի
հանդիպելու, ինչպէս որ Աստուած ----- մը մէջ հրահանգեց
իրենց:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք Յունուար 25ին:

- ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետ
- բ. Ս. Աբգար թագաւոր
- գ. Ս. Վահան Գողթնացիի
- դ. Բոլոր Սուրբերուն

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Ս. Աթանասի եւ Ս. Կիրեղի տօնը:

- ա. Յունուար 6
- բ. Յունուար 4
- գ. Յունուար 22
- դ. Յունուար 27

3.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի ծննդեան տօնը:

- ա. Յունուար 6
- բ. Յունուար 18
- գ. Յունուար 20
- դ. Յունուար 27

4.- 2012-ին ե՞րբ տեղի պիտի ունենայ Ջրօրհները:

- ա. Յունուար 6-ին Ս. Պատարագէն ետք:
- բ. Յունուար 5-ին երեկոյեան
- գ. Չատիկին
- դ. Բարեկենդանին

5.- 1999-ին ե՞րբ տօնեցինք Յիսուսի մկրտութեան տօնը:

- ա. Յունուար 6
- բ. Յունուար 18
- գ. Դեկտեմբեր 25
- դ. Յունուար 27

6.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի Աստուածայայտնութիւնը:

- ա. Յունուար 6
- բ. Դեկտեմբեր 18
- գ. Յունուար 25
- դ. Յունուար 27

7.- Յիսուս ինչո՞վ մկրտուեցաւ:

- ա. Չէթ
- բ. Ջուր
- գ. Միւռոն
- դ. Իւղ

8.- Յիսուս որո՞ւ կողմէ մկրտուեցաւ:

- ա. Տէր Գառնիկին
- բ. Սրբազանին
- գ. Յովհաննէս Մկրտիչին
- դ. Քահանայապետին

9.- Ի՞նչ կը կոչենք Ս. Ծնունդին նախորդող երեկոն:

- ա. Խթում
- բ. Չատիկ
- գ. Ջրօրհներ
- դ. Բարեկենդան

10.- Ե՞րբ տեղի կունենայ Ճրագալոյցը:

- ա. Յունուար 6-ին Ս. Պատարագէն ետք:
- բ. Յունուար 5-ին երեկոյեան
- գ. Չատիկին
- դ. Բարեկենդանին

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Յիսուսի անուանակոչութիւնը անշարժ տօն մըն է: Ամէն տարի ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի անուանակոչութիւնը:

Յունուար --- ին:

2.- Մոզերը ի՞նչ նուիրեցին Յիսուս Մանուկին:

- ա. ---ի
- բ. -----կ
- գ. գ-----

3.- Ո՞վ էր Հրէաստանի թագաւորը երբ Յիսուս ծնաւ:

-----ա

4.- ա. Ո՞վ էր Հռոմի կայսրը երբ Յիսուս ծնաւ:
բ. Տարուան քանիերորդ ամիսը այս կայսրին անունով է:

- ա. -----
- բ. --

5.- Հինգ Տաղաւարներէն ո՞ր մէկը անշարժ տօն մըն է:

- ա. Ս. Ծնունդ
- բ. Ս. Զատիկ
- գ. Պայծառակերպութիւն
- դ. Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի
- ե. Խաչվերաց

6.- Յիսուսի մկրտութեան ընթացքին, Ս. Հոգին ինչի՞ կերպարանքով իջաւ Յիսուսի վրայ:

-----ի

7.- Ամբողջացո՛ւր ըստ Աւետարան ըստ Մարկոսի 1.11-ին:

Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր.

- Դուն ես -- ս----- Ո----, որուն -----:

8.- Ս. Ծնունդի խթման մատուցուող Ս. Պատարագի ընթացքին երբ «Մուրբ Աստուած, Մուրբ եւ հօօր, Մուրբ եւ անմահ ողորմեա մեզ» կ'երգենք, ի՞նչ կըսենք երկրորդ տողին:

- ա. որ խաչեցար վասն մեր
- բ. որ յայտնեցար վասն մեր
- գ. որ երկիր եւ գալոց ես
- դ. որ յարեար ի մեռելոց

9.- «Հաւատամք»ը գրուեցաւ Ա. Տիեզերական ժողովին ընթացքին:

- ա. Ո՞ր թուականին
- բ. Ո՞ր քաղաքին մէջ

տեղի ունեցաւ այդ ժողովը:

- ա. -----
- բ. Ն-----

10.- Յիսուսի ծննդեան հովիւներու այցին մասին միայն մէկ ավետարանի մէջ կը կարդանք: Ո՞ր ավետարանին մէջ:

- ա. Մատթէոս
- բ. Մարկոս
- գ. Դուկաս
- դ. Յովհաննէս

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

1.- Անոնք որոնք Ս. Ծնունդը կը տօնեն
Դեկտեմբեր 25-ին, ե՞րբ կը տօնեն
մկրտութիւնը:
ա. Յունուար 6
բ. Յունուար 1
գ. Յունուար 13
դ. Դեկտեմբեր 25

2.- Արեւմտեան Եւրոպայի քրիստոնէաները
ե՞րբ փոխեցին Ս. Ծննդեան տօնը Յունուար
6-էն Դեկտեմբեր 25-ին:
ա. 325 Նիկիոյ ժողովին
բ. 451 Քաղկեդոնի ժողովին
գ. 381 Կոստանդնուպոլսոյ ժողովին
դ. 431 Եփեսոսի ժողովին

3.- Հայաստանեայց Եկեղեցին այս տարի
ո՞ր սուրբին տօնը կը յիշատակէ Յունուար
25-ին:

Ս. Վ----- Գ-----

4.- Գրէ՛ շիտակ ժամանակագրական
շարքով հետեւեալ տօները:
Աստուածայայտնութիւն,
Անուանակոչութիւն, Յովհաննու
Կարապետ, Ս. Սարգիս, Ղեւոնդեանց,
Վարդանանց, Բուն Բարեկենդան:
ա.
բ.
գ.
դ.
ե.
զ.
է.

5.- Գրէ՛ շիտակ ժամանակագրական
շարքով հինգ տաղաւարները:
ա.
բ.
գ.
դ.
ե.

6.- Ամբողջացո՛ւր:
Խորհուրդ — եւ սքանչելի
որ յայսմ ատուր -----.
----- երգեն ընդ հրեշտակս
տան ----- աշխարհի

7.- Ամբողջացո՛ւր:
----- նոր արքայ
Ի ----- քաղաքի.
Որդիք մարդկան -----
զի վասն մեր -----:
----- երկնի եւ երկրի
ի ----- պատեցաւ.
Ոչ ----- ի Հօրէ
ի սուրբ ----- բազմեցաւ:

8.- Ո՞ւր կը գտնուի Գողթն գաւառը:

Ն-----ի մէջ:

9.- Երախայ ի՞նչ կը նշանակէ:

10.- Որո՞ւ խօսքերն են Ս. Պատարագի
այս բաժինը: «Իսկ մեք փառաւորեցուք
որ յառաջ քան զյաիտեանս
երկիրպագանելով Սրբոյ Երրորդութեանն
եւ մի Աստուածութեանն Հօր եւ Որդւոյ
եւ Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ
յաիտեանս, յաիտենից. ամէն:

Ս. -----ր Լ-----ի